

ЕКОЛОГІЧНИЙ НАПРЯМОК ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.

Макаренко Т.М. (м. Полтава, Україна)

Важливість формування екологічної культури студентської молоді визнається потребами нашого суспільства, в якому збереження природного середовища, сприятливого для здоров'я і життя людини, вважається однією з найбільш актуальних проблем сьогодення.

Екологічне виховання, екологічна освіта та екологічна діяльність стануть дієвими засобами підвищення рівня екологічної культури майбутніх спеціалістів лише тоді, коли будуть вміло використані під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах всіх рівнів освіти.

Завдання сучасної екологічної освіти – формування в першу чергу нової екологічної свідомості – бережливе ставлення до навколишнього природного середовища.

Особливо гостро ця проблема стоїть в Україні, зважаючи на екологічну та духовну кризу та низький рівень екологічної культури нашого суспільства.

Корупція, хабарництво, повсюдне нехтування чинних законів призвели до відчутної руйнації всіх інститутів, пов'язаних з охороною природи.

Метою екологічної освіти у вищій школі має бути підготовка фахівців вищої кваліфікації для вирішення повсякденних екологічних завдань і глобальних екологічних проблем.

Які ж існують шляхи підвищення рівня екологічної культури студентів?

Основи екологічних знань і вмій у студентів технікумів, коледжів закладаються під час навчально-виховного процесу. У зв'язку з цим навчально-виховний процес необхідно будувати так, щоб надати можливість студентам вести власні пошуки самостійних відкриттів. Навчальний процес повинен містити комплексні еколого-виховні заходи.

Наприклад:

“Хочу знати все” (математика, фізика, біологія, хімія, екологія, в якому один з відділів присвячений темам екології).

“Полімерні матеріали в нашому житті” (в якому розглядалися б питання забруднення довкілля полімерами і тд).

Екологічна виставка “Друге життя” (студенти своїми руками відновлювали б і використовували предмети відходів, з наданням їм іншого практичного значення). Для розвитку інтересу ділові ігри. Узавши на себе ту чи іншу роль, використовуюємо такі методичні прийоми:

- різноманітні за тематикою наукові спостереження.
- комплексні на міжпредметній основі екскурсії.
- оформлення рефератів, повідомлень у періодичній пресі.
- робота екологічних гуртків.

Для студентів нашого коледжу основною інформаційною базою є конспект лекцій. Матеріал, насичений інформацією, важко засвоюється, тому пропонуємо студентам оформляти конспект у вигляді екологічної схеми, малюнків, таблиць, визначень. Розв'язуємо екологічні задачі з життєвими прикладами, щоб студенти могли прогнозувати майбутню екологічну ситуацію. Для формування екологічної свідомості використовуємо екскурсії на виробничі об'єкти м. Полтави та природничо-екологічний відділ краєзнавчого музею. Під час проведення занять слід застосовувати ділові ігри. Узавши на себе ту чи іншу роль, учасники вступають у взаємини один з одним, причому, їх інтереси можуть не співпадати. У результаті виникає конфліктна ситуація, що супроводжується природною емоційною напруженістю, яка і викликає підвищений інтерес до ходу гри. Учасники можуть проявити не тільки професійні знання і вміння, але й загальну ерудованість. Приклад ділової гри: “Вплив енергетичних систем на довкілля”. Цьому обговоренню передувало 2 лекції про роботу різних видів

електростанцій. Ділова гра, на мій погляд, крім освітнього, має дуже важливе виховне значення: студенти вчать думати, повідомляти свою точку зору і вирішувати екологічну ситуацію. Вони самостійно вибирають лінію захисту, підбирають аргументи. Практика читання лекцій показала, що обов'язковий мінімум змісту матеріалу необхідно урізноманітнювати яскравими прикладами. Краще спілкуватись з аудиторією не за допомогою монологу, а через діалог, оскільки при цьому подана інформація не здається складною, чи малоціквою. Часто тоді студенти самі наводять життєві приклади з екологічним напрямком вирішення проблем (наприклад: як в їх сім'ї вирішуються проблеми з економією електроенергії, сировини, води)

Таким чином у процесі педагогічних досліджень я дійшла висновку:

1. Високий рівень екологічної культури студентів ми можемо досягти на основі безперервної екологічної підготовки (сім'я – школа – вищий навчальний заклад).

2. На міждисциплінарній основі, коли всі екологічні знання згруповані в систему знань, яка б мала на меті формувати екологічно грамотних спеціалістів.

3. Комплексний підхід для реалізації підвищення рівня екологічної культури студентів.

Література

1. Білявський І.О., Фурдуй І.С. Основи екології – 2-е вид. – К. Либідь, 2005 – 408с.
2. Крисаченко В.С., Екологічна культура. К., 1996 – 149 с.
3. Печчеї А.И., Человеческие качества – М. 2006. с. – 203 с.
4. Феймерс М.Ф., Надежды на выживание человечества: Концептуальная экология М., 1997 – 293 с.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ НА СТОРІНКАХ «РІДНОЇ ШКОЛИ».

Оржаховська А.Г. (м. Херсон, Україна)

Сучасна людина нерозривно пов'язана з природним оточуючим середовищем. Взаємодія людини і природи на сучасному етапі розвитку суспільства переросла у глобальну екологічну проблему. З кожним роком інтенсивність негативного впливу людства на природу перевищувала її можливості до самовідтворення і екологічні проблеми постали перед ним з великою гостротою.

Звернення до найкращих надбань української педагогічної думки минулого, досвід екологічного виховання науковців дозволить нам вирішити проблеми, які вимагають науково-теоретичного та практичного вирішення у наш час.

Нашою метою є аналіз проблем представлення екологічного виховання в освітніх закладах у 90-ті роки минулого століття на сторінках основних педагогічних видань. Детально нами були проаналізовані педагогічні публікації журналу «Радянська школа» («Рідна школа») за 90-ті роки ХХ ст. Це видання мало значний наклад і попит як серед науковців так і серед освітян-практиків. Статті в цих збірках відображали стан розвитку екологічного виховання та впровадження його в освітній процес. Автори публікацій детально описували теоретичні та методологічні питання, пропонували заходи щодо подальшого розвитку та поліпшення екологічної ситуації в країні.

Суспільство ставило перед школою великі вимоги для пошуку ефективних шляхів для зв'язку навчання і життя, з досягненням науки і техніки. Прагнули створити учнівські колективи для того щоб у більшій мірі реалізовувати різносторонні інтереси школярів. Одним із способів реалізації даного завдання вважали туристсько-краєзнавчу роботу. До неї залучали дітей для пошукової, дослідницької та краєзнавчої роботи. Школярів привчали до потреби у здоро-